

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

L67

✓ 866

Определение доходовъ съ недвижимыхъ имуществъ для правильнаго распределенія сборовъ производится въ каждомъ городѣ чрезъ посредство Депутатскихъ Коммиссій, число которыхъ назначается мѣстными Уѣздными Начальниками, согласно наставленію, коимъ снабжены они будутъ отъ Гражданскаго Губернатора. Въ каждую Коммиссію избирается по пяти Депутатовъ, знающихъ плѣсменно мѣстный языкъ того сословія, отъ котораго назначаются. Депутаты избираются изъ всѣхъ тѣхъ сословій, на которыя раздѣляются обыватели каждаго города и непременно изъ лицъ, имѣющихъ въ городѣ недвижимую собственность, а именно: въ Телавѣ, Сигнахѣ, Душетѣ и Гори: а.) изъ Князей или Дворянъ, б.) изъ Гражданъ или Макалаковъ, в.) изъ Казенныхъ крестьянъ, г.) отъ Духовнаго вѣдомства Православнаго Исповѣданія, и д.) отъ Духовнаго вѣдомства Армянскаго Исповѣданія; въ Кутаисѣ: а.) отъ Тавадовъ и Азнауровъ, б.) отъ торговаго сословія, в.) отъ Казенныхъ крестьянъ, г.) отъ Духовнаго вѣдомства Православнаго Исповѣданія, и д.) отъ Духовнаго вѣдомства Католическаго Исповѣданія; въ Ахалцихѣ по три изъ переселенцевъ и по два отъ коренныхъ жителей; въ Александрополѣ отъ городского сословія

შემოსავალი ყოველხა უძრავისა საკუთრებისა განწესდეს თათრულს ქალაქსა შინა დეპუტატთ კომისიასთან მიერ, რათამცა სამართლიანათ განხაწილდეს საქალაქო გამოსავლები ფული, რიტხვი დეპუტატთ კომისიასთან დაინიშნების აღაგობითის უეხდთ ნახალნიკებისაგან თანხამდ დარიკებისა, რომელნიც მათ მიეცემათ სამოქალაქოს დებურნატორისაგან. თუთოეულსა კომისიასა შინა აღმოიჩინებინ სუთ სუთნი დეპუტატნი, აღაგობრივს წიგნის მცოდნენი იმ საზოგადოებისა, რომელისაგანაც დაინიშნებიან; დეპუტატნი აღმოიჩინებინ იმ საზოგადოებათაგან, რომელთაზედაც განიყოებისა მცხოვრებანი თათოეულისა ქალაქისანი და იმათ, რომელნიც აღმოიჩინებინ დეპუტატთ უთუოთ უნდა ქონდეს ქალაქსა შინა უძრავი საკუთრება, სასუღდობრ; თელავსა, ხიდნასსა, დუშეთსა, და გორსა შინა; ა.) თავადთა და აზნაურთაგანნი, ბ.) მოქალაქეთაგანნი, გ.) საკელმწიფოთაგანნი, დ.) სასულიეროს უწყებისაგან მმართველადი დებელის სარწმუნოების, ე.) სასულიეროს წოდებისაგან სომქსთ სარწმუნოებისა; ქუთაისსა შინა: ა.) თავადთა და აზნაურთაგან; ბ.) ვაჭართა საზოგადოებისაგან; გ.) საკელმწიფოთაგან; დ.) სასულიეროს უწყებისაგან მმართველადი დებელის სარწმუნოების; ე.) სასულიეროს უწყებისაგან გოთოლიკეს სარწმუნოებისა; ასაღცისესა შინა სამ სამი გადმოსასლებულთაგან და ორ ორი მკვიდრთა მცხოვრებთაგან; ალაქსანდროპოლსა შინა საქალაქო საზოგადოებისაგან ერთობ სუთნი დეპუტატ

Ալքերի մտախիշների կար
 իլը ամենայն քաղաքում թագ
 իլաթաց ուղիղ և կանոնաւոր
 ժողովելոյն համար սկսանվու
 մէ այն Վէպուդադակի կամի
 սայից միջնորդութեամբ, ու
 թոնց որքան նշանակվին կախի
 ուեզդնի նաչալնկներիցն այն
 խրատու համաձայն՝ որն պէտք
 է տալ Վրաժդանակի Վու
 բերնատուրը. Վմենայն կամիսոյ
 համար հինգ դէպուդատ ըն
 տըրվին որոնց հարկաւոր է գի
 տել այն միաբանութեան լե
 վուն, որն նոցա նշանակվումէ.
 Վէպուտատքը ընդրվումեն
 այն միաբանութիւններիցն որոնք
 իւրաքանչիւր քաղաքի բէկար
 շիններիցն են և անպատճառ
 պէտք է ենպիսի անձներից լե
 նին, որոնք քաղաքի միջուկը
 սեփհական մուլք ունենան,
 զօրօրինակ, թէլավումը, Սիդ
 նախումը, Վուշետումը և
 Վօրիումը, ա) (Դնեազներից
 կամ ազնուականներից, բ) Վա
 դաքականներից կամ Վաքա
 լակներից, գ) Վայսերական
 ուաեաթներից, զ) Ս-դղափառ
 դաւանութեան հեգեորական
 Վաուավարութեանցն, է) Հայ
 ոց լուսաւորչական դաւանու
 թեան հոգեորականաց կողմի
 ցըն. Վութայիսումը ա) թա

غير متحرك اولان ملكلر نك مداخللر نى
 قرار داد وتعين ايتكى درست وضابطه ايله
 جمع ايلسكدن اونرى هر شهر ده ابتدا اولنور
 شول ديپطاطسكى قيسه لرنك وساطتيله
 ونچه نفر اولدقین اویزدنی نچالنیكلر تعین
 ایدر لر اول تدیر ونصیحته كوره قانسنى
 قرائدانسكى غویر ناطور اوللر ره مرقوم
 ایلر هر بر قیسه ده پیش نفر دیپطاط منتخب
 اولور لر ولازمدر كه اونلار شول صنفك ویا
 طایفه نك دیلنده اولان یازوسى ییلسونلر
 قانسیکه اونلاری شول امره قبول قیلور
 دیپطاط نظاری منتخب ایلیر لر هر صنفندن هر
 بر شهر نك اهل سکناسی تقسیم اولور وعلی
 لخصوص كركشیله انتخاب اولسونلر كه شهر
 ایچینده اونلار نك تصرفنده مخصوصی
 ملكلری تاپله مثلا طیللا وده سغناقده دوشیتده
 وغوریده اولچی کنیازلردن ویا از ناو ر لر
 دن ایكیجی قرائدایین وماكالاك اسمی
 ايله مشهور اولان شهر یهکناسندن اوچجی
 پادشاهلق رعیتلر نندن دورتمجی روسیه
 مذهبنك روحالرنندن پیشجی ارمنی
 مذهبنك کینه روحانی لرنندن قوطایس شهر
 نده اولجی طاوادلر فن واز ناو ر لر دن
 ایکیجی تاجر لردن اوچجی پادشاهلیق
 رعیتلر نندن دورتمجی روسیه مذهبنك رو
 حانیار نندن بشجی فرنك مذهبنك

вообще пять Депутатовъ съ тѣмъ, чтобы въ числѣ ихъ было два владѣльца домовъ и лавокъ неподатнаго состоянія; въ Елисаветополѣ, Эривани, Нахичевани и Ордубатѣ отъ Татарскаго и Армянскаго сословія пять Депутатовъ съ наблюдениемъ, чтобы число избираемыхъ изъ каждаго сословія Депутатовъ назначено было непременно соответственно числу населенія и чтобы въ числѣ избранныхъ находилось по одному неподатнаго состоянія Христіанской и Магометанской вѣры. Въ Депутаты отъ Церковнаго вѣдомства всѣхъ Исповѣданій назначаются духовныя лица въ томъ только случаѣ, если сами они, или церковь, отъ которой избираются, имѣютъ въ городѣ недвижимую собственность; въ противномъ случаѣ должны быть выбраны церковныя крестьяне, собственность таковую имѣющіе. Въстѣ съ Депутатами избирается и одинъ Кандидатъ къ каждому Депутату для замѣщенія въ случаѣ надобности самаго Депутата. Каждой Комисіи назначается для дѣйствій ея, смотря по мѣстнымъ обстоятельствамъ и по распоряженію Уѣзнаго Начальника, извѣстная часть или Кварталь города. Избранные городскими сословіями Депутаты, по приведеніи предварительно въ извѣстность: гдѣ кто изъ нихъ имѣетъ недвижимыя собственности, распределяются по жребію, въ присутствіи Уѣзнаго или Участковаго Управленія

ни, да и мѣстѣмъ о рѣши უნდა იყვნენ არა სარჯის მძლეველნი და მქონენი სახსარებისა და დუქნებისა; ელისავეტოპოლსა, ერევანსა, ნახიევანსა და ორდუბათსა თათრის და სომხის სახლადგებთათგან სუთნი დეპუტატნი, ესრეთ რომელ რიცხვი აღმოჩნულათა თჯთრეულის სახლადგებებისგან დეპუტატთა დანიშნულ იყოს უთათო შესაფერად რიცხვისა დასახლებისა და რომელ რიცხვთა შინა აღმოჩნულათა იმყოფებოდეს თითო არა სარჯის მძლეველი ქრისტიანთ და მკჷმადიანთ საწმენოებისანი. დეპუტატთ კუკლესიის უწყებისგან ყოველთა საწმენოებთა დაინიშნებიან სულიერანი შირნი, მასინ უკეთუ თჯთ იმათ კეკლესიას, რომელიც იმათ აღმოჩნეს სქეს აქესთ ქალაქსა შინა უძრავი საკუთრება, თორემ უნდა იყვნენ აღმოჩნულნი კეკლესიას ყმანი, უძრავის საკუთრების მქონებელნი. ამ დეპუტატებს გარდა აღმოჩნუიან განდიდატებიცა იმათ სამაგიეროთ როცა საჭიროება მოითხოვს. ყოველს კომისიასა დაენიშნებიან მოქმედებისათჯ შინედილობითა აღაგობრიუთა გარემოებათა მებრ და განკარგულებისათა უეზდის სახალნიკისა, რომელიმე ჩასტი ანუ კვარტალი ქალაქისა. აღმოჩნულთ მოქალაქეების სახლადგებთათგან დეპუტატთ, უწინარეს მოიყვანებენ ცნობასა შინა: სად ვისა აქეს უძრავი საკუთრება და შემდეგ დეპუტატნი დაინიშნებიან წილის ყრით თანადასწრობით უეზდის სახალნიკისა ანუ უჩასტიკის სახლადგებისა ანუ ჩასტის ანუ კვარტალის კამმისიანში, სადაც არა ქონდესთ იმათ თჯთა უძრავი მამული, ამას გარდა როდესაც საკელმწიფოს საკუთრების შემოხაჯლის გამოკითხვას შეუდგენ

ւատներից և ազնուականներ
 ընդ, Է) վաճառականներից,
 Ը) թագաւորական ռաւաթ
 ներիցն, Թ Ուղարիառ դաւա
 նութեան հոգւորական կա
 ռավարութիւնիցն, Ի) կաթո
 լիկական դաւանութեան հո
 գւորականաց կողմիցն. Վխաւ
 ցխոււմը, Երեք նորեկ և երկու
 բուն և արմատաւոր բնակիչ
 ներիցն. Վէքոսանդրօպօլուսն,
 քաղաքական ժողովրդիցն աւ
 հասարակ հինգ Վէպուդատ,
 միայն թէ նրանցից տների և
 դուքանների տէր երկու բնա
 կիչքը լինին հարկ չտուող
 Վխաւեդապօլուսը, Երևա
 նոււմը Վխաւիջւանոււմը և
 Օրդուբատոււմը թուրքաց և
 Հայոց ժողովրդներիցն հինգ
 դէպուդատ հետևելով, որ ա
 մեն մին միաբանութենից ըն
 տրվող դէպուդատների թիւն
 անպատճառ նշանակեալ լինի
 հաւասար բնակչաց թւոյն և
 հասուց անկախ ընտրվածնե
 ըին կարգոււմը մինն թուրքաց
 և միւսն Հայոց կողմիցն պէտք
 են լինել անհարկատու. Վմե
 նայն դաւանութեանց եկեղե
 ցական կառավարութեանցն
 նշանակվումեն դէպուդատ
 հոգւոր անձինք միայն այն դե
 պուաժոււմ, եթէ նոքա ին
 քեանք, կամ եկեղեցին, յոր
 մէ ընտրվումեն, ունին քա

ցինե روحانى لرندن اخسعه ده اوج . نفر کلمه
 لرن دن وایکی نفر شهر نك قدیمی واصلی سا
 کتار نندن الیکسا ندر بولده شهر اهلیک
 جمعسندن بیش نفر دیبیطاط کراک اولسونلر
 نهایت اونلار دن ایکی نفر ایوو دکان
 صاحباری خرچکدار جملهسنده اولمییه لر
 یلیساویطبولده ایروانده و تخجوانده و
 اودویاد ده مسلمان و ارمنی طایفه لرن دن
 بش نفر دیبیطاط کراک اوله لر اما اونلار نك
 جملهسی لازم در که بیدهن موجب هر برطا
 یغه نك شهر ده اولان ساکنلار نك قدر نه کوره
 منتخب اولسول و شول جمله ده کراک بر
 نفری مسلماندن و غیری نفر ارمنی دن
 خرچکدار اوله لر قوم طایفه لرن نك روحانى
 طرفندن دیبیطاط تعیین اولور لر شول رو
 حانى اشخاص هرگاه اونلار و یا اینکه
 کلیسا قانسینک طرفندن منتخب اولور لر
 شهر ده مخصوصی املاکی وار در والا کراک
 سیچلسون لر کلیسایه تعلق اولان رعیتلری
 که اونارک هم تصرفنده شیله مخصوصی ملکی
 اوله دیبیطاطلر ایله بریر ده هر بر دیبیطاطه بر
 نفر قانیداد یعنی جای نشین تعیین اولنور
 که دیبیطاط ضرور اولان مقامده انکا عوض
 اولسون هر بر قمیسه نك صراکتی عمله کتور
 مکدن اوتری شهر نك بر کوارطالی و یا
 جاستی تعیین اولنور یر نك کذار شاتنه و
 اویزدی نچالنیکنک سر انجام وتدبیر قلمقه
 کوره شهر ده ساکن اولان اصنافک

между Депутатскими Коммисіями
тѣхъ частей или Кварталовъ, гдѣ
у нихъ нѣтъ собственныхъ не-
движимыхъ имуществъ. Сверхъ
того при опредѣленіи доходовъ
съ казенныхъ имѣній, подлежа-
щихъ сбору, отряжается Чинов-
никъ того вѣдомства, которое
завѣдуетъ имѣніемъ.

ბიან მონაკრეფის ფულის განსწორად
უნდა დაინიშნოს წინაგზი იმა უწ-
კებისა, რომელიცა განსაკუთრებ ამ სა-
კლდწიფოს საკუთრებს.

զաքի միջումը սեփհական
 մուլք, եթէ ոչ, պետքէ ըն-
 տրվին եկեղեցւոյ պատկանեալ
 ռաեաթներ որոնք ունենան քա-
 ղաքի միջումը այնպիսի սեփ-
 հականութիւն. «Ղէպուտատ-
 ների յետ ՚ի միասին ընտրվի ա-
 մեն մին դէպուգատի համար
 մին կանդիգատ, որ դէպու-
 գատ կարևոր եղած դիպուա-
 ծումը կարգվի լ'մեն մին կա-
 միսոյ իւր ներգործութիւնները
 կատարելոյ համար՝ տեղւոյն
 հանգամանաց նաև ուեզդնի
 նաչալնիկի կարգադրութեանն ա-
 յելով նշանակվումէ քաղաքի
 մին մասն կամ կվարդալն, քա-
 ղաքական ժողովրդներին ըն-
 տրված դէպուգատները ըստ
 վիճակաց կարգվումեն այնու-
 հետև, երբ յամենէ առաջ
 յայտնվումէ, թէ արդեօք
 նրանցից ով որ տեղ ունի սեփ-
 հական մուլք և նրանց կարգ-
 վիլն պետք է կատարվի ու-
 եզդնի կամ ուչաստկօվի ու-
 պրավլէնի ներկայութեանն
 և քաղաքին սոյն մասանց կամ
 կվարտալաց միջին ուր յիշեալ
 դէպուտատաց պատկանելի
 մլքեր չկան, իաց ՚ի սմանէ
 թագաւորական այն մլքերին
 մատակիլները կարգում ժա-
 մանակը, որոնք նմանապէս
 սոյն հարկի տակը ընկեւն,
 ներկայանումէ այն կառավա-

طرفندن سيچلان ديپتاطار پوشك اثما
 قيله ايله تعين اولنور لر اوندن صونكره
 وقتيكه معلوم اولور كه ايا هر ايو كيمك
 تصرفنده و كيمك مخصوصى ملاكرى در
 و بامر انجام اولور اويزدى و اوچاستقوى
 اوپر اولينك حضور نده شول كوار طالنك
 ديپوطاطسكى قيسه لر هر بر ديپوطاطى
 تعين ايلر اويره اورده اونك مخصوصى
 ملكى اوليه و اونده سوا همين بوخرجنك
 التنه فوشن پادشاهلوق ملاكرنك مداخل
 كرز قرار داد ايدن حالتده كرك احضار
 اولسون همان چنونيك قالسبسكه اول
 ملاكرى دولاندر پر

§ 2-й

Депутатскія Комисіи состоятъ въ непосредственномъ вѣдѣніи и подчиненности постановленнаго въ каждомъ городѣ мѣстнаго Поліцейскаго Начальства, въ присутствіи котораго Депутаты и Кандидаты ихъ, тотчасъ по избраніи, приводятся къ присягѣ каждый по своей вѣрѣ.

§ 3-й

Каждая Депутатская Комисія, по учрежденіи ея, немедленно подь наблюдениемъ и руководствомъ мѣстной Полиціи приступаетъ къ приведенію въ извѣстность всѣхъ имѣющихся въ назначенной ей части, или кварталѣ недвижимыхъ имуществъ и вноситъ каждое имущество, на преимущественно въ каждомъ городѣ употребляемомъ туземномъ языкѣ, смотря по роду его, въ одинъ изъ прилагаемыхъ при семъ пяти списковъ съ обозначенными въ нихъ въ первыхъ графахъ подробностями. Имущества раздѣляются на пять раздѣленій и каждому изъ нихъ назначается особый списокъ, а именно: а.) Имуществамъ принадлежащимъ Казенному и Церков-

§ 2.

დეპუტატთ კომისიანი მდგომარეობებს უსაშუალო განგებისა და მოწოდების ქვეშე ალკობრივის პოლიციის ნახაზნიკისასა და იმისთანადსწრებით დეპუტატნი ასე განდიდტნი მათნი დროსავე აღმოჩენვისასა დაიფიცებენ თჯთრეული თავის სარწმუნოებასე.

§ 3.

დეპუტატთ კომისიას განწესებებს მეორ მისიას, დაუყოვნებლივ ქვეშე დაცვით და ხელთ მძღვანველობით ალკობრივი პოლიციისასა მოიყვანს ცნობაში, ყოველს უძრავს მამულსა, რომდენიც არის იმ ჩასტში ან კვარტალში სადაც კომისიას დაანიშნულა, შემდგომად ჩასწერს მამულსა ალკობრივის ენაზედ თავთავის გვარად ერთსა იმ ხუთს სიასთავან, რომელნიცა შთადებულ არიან ამასთან, დაწვრილებათადმი, რომელსნიცა არიან აღნიშნულნი იმ სიების პირველთა საწთა შინა. მამულები განიყოფებიან სუთ ნაწილად და თჯთრეული იმათგანი ჩაწერებს ცალ ცალკე სიებში ესე იგია: ა.) მამულები რომელნიცა არიან საკელმწიფო და იმის გარდა რომელნიცა ეკუთვნიან მმართველადი დებლობის ეპკლესიასა, ბ.) მცხროს

բուժեան աստիճանաւորը որոյ տեսչութեան ներքե գտանի յիշեալ մուլքը:

Յօդ. 2

Ղեկավարատան կամիսաները ամեն քաղաքում դրված պսակիցայի հպատակութեան ներքե լինին. որոյ ներկայութիւնումը գեղարարները և կանգնիդատները ընտրելուց յետ երկու մէն ամէն ոք իւր հաւատոյ ծիսովն:

Յօդ. 3

Մէն մի Ղեկավար տան կամիսայ կարգվելուց յետ պսակիցայի դիտողութեամբն և տասուոր ամալովն անյապաղ սկսումէ յայտ ածելոյ իւրան նշանակված կվարտալումը եղած բոլոր մէքերը և գրումէ ամէն մին մուլքը առանձին սոյն երկրի գործածական լեզուի գրովն սրա յետ իմիասին յղեալ հինգ ցուցակաց մինումը հանդերձ այն պարագայներովը որոնք յառաջներորդ խապերումը նշանակված են: Մէքերը հինգ ձև բաժանվեն և ամէն մին բաժնին համար առանձին ցուցակ կնշանակվի:

فصل ۲

دیبو طاطسکی قیسه لر هر بر شهر ده قو یلن بولیساننک زیر دستنده اولور لر و بولیسا صاحب منصب لرینک حضور نده دیبو طاطلرو قاندید ادرلر منتخب اولاندن صو فکره همان ساعتده اند ایچور لر هر کس لوز مذهب و طریقه سنه کوره

فصل ۳

هر بر دیبو طاطسکی قیسه لر استحکام اولاندن صونکره تیز لیک ایله بولسا ننگ د ستور العملی و مناظری ایله اوزینه اظهار اولان کوارطالنک مالکری ظهوره کتوروب شهر ده استعمال اولان و یا اوز مخصوص دیلنک یازوسی ایله بونذکله ترسیل اولان بیش طقره جدوللمیش سیاهه لریندن بر یسنده یازیر و اولمچی جزو لرنده اولان کیفیت لری درست و مفصلا معلوم قیلار مالکری بیش طوره تقسیم اولور لر و اونلار ننگ هر بر یسندن اوتری علاحده سیاهه قایلور اولمچی اول مالکری دن اوتری که خزانیه و روسیه طریقه یسنده اولان کاپسا لره متعلق

ному Православнаго Исповѣданія вѣдомству. б.) Обывательскимъ домамъ со всѣми къ нимъ принадлежностями. в.) Домамъ, пользующимся еще шестилѣтнимъ льготнымъ срокомъ. г.) Лавкамъ не при домахъ, а отдѣльно построеннымъ, караванъ-сараямъ, банямъ, мельницамъ, всякаго рода заводамъ и садамъ, такъ же и не при домахъ находящимся; и д.) Домамъ, неподлежащимъ сбору дохода за неотдаваемые въ наемъ комнаты.

ვრებსნი სასლნი და რაც მათ ეკუთვნის, გ.) სასლნი რომელნიცა ექვსნის წლით განთავისუფლებულნი არიან ყოვლის საქალაქის გამოსახლებისა გან, დ.) დუქანნი, რომელნიცა აშუასებულ არიან ცალკე და არა სასლთათა თანა, ქარვასლები, ახანონი, წიხქვილნი ყოველნი ქარსხანნი და ბაღნი, რომელნიცა ეგრეთვე სასლთან არ არიან, და ე.) სასლები, რომელთაცა შემოსავალი ვერ დაეკუწესება ოთახების ქირით მიუცემლობის გამო.

§ 4-й

Каждая Депутатская Комисія, при первоначальномъ внесеніи всѣхъ безъ исключенія недвижимыхъ имуществъ въ вышепоясненные списки, ни какаго дохода съ нихъ не опредѣляетъ, а назначаетъ по порядку каждому отдѣльному имуществу общій по всѣмъ пяти спискамъ номеръ и наблюдая возможную правильность въ очереди номерации, которая опредѣляется, смотря по естественному расположенію

§ 4.

თუთოეული დეპუტატთა კომისიასსა, რომელსაც დაიწყოებს ჩაწესებას ყოველთა გამოურჩეველად უძრავთა მძიმეთასსა შემოსახლებულთა სიათა შინა, მაშინ არა ვითარასა შემოსავალსა იმათგან არ განასწავებს, არამედ დაუნიშნავს წესისაჲსაჲს თუთოეულსა განცალკეებულსა მძიმულსა საზოგადოს ყოველთა ხუთათა სიათა შინა რომელსა და მოიხმარებს შეძლებისაჲს სინსორეს რიგსა შინა რომელნიცა, რომელნიცა განიწესების მისედულობითა

имущество. Къ опредѣленію же по изготовленнымъ спискамъ доходовъ съ имуществомъ Депутатскія Коммисіи каждаго города приступаютъ только тогда, когда придетъ въ городъ Совѣтникъ Грузино-Имеретинскаго Губернскаго Правленія, назначенный Господиномъ Главноуправляющимъ Закавказскимъ краемъ по сему предмету дѣйствіи Депутатскихъ Коммисій и мѣстнаго Начальства.

Примчаніе: По окончаніи взноса въ каждомъ городѣ каждою Депутатскою Коммисіею въ списки всѣхъ недвижимыхъ имуществовъ, мѣстный Уѣздный Начальникъ тотчасъ доноситъ о томъ Господину Грузино-Имеретинскому Гражданскому Губернатору, который даетъ о томъ знать командированному по сему предмету Совѣтнику Губернскаго Правленія.

§ 5-й

По прибытіи за тѣмъ Совѣтника Губернскаго Правленія въ городъ, Депутатская Коммисія опредѣляетъ доходы только съ тѣхъ недвижимыхъ иму-

ществъ. Ганкარгულებსა მებრძოლთა. განსჯებასა მამულთ შუამოსავალთა და მზადებულის სიათა მებრძოლთა კომისიისა თუ თოქულისა ქალაქისა დაიწიებენ მამონ, როცა მოვა ქალაქსა შინა სოკეტნიკი საქართველო-იმერეთის გუბერნსკის პრეზიდიისა, დასინულთოქლის მთავარ-მმართველისა განკავსების მხრის აქეთ დარიგებისათხ და განმართვისათხ ამ სავანსა ზედა წარმოებათა დეპუტატთ კამისიათა და აღავრბნივის მთავრობისა.

ს ს თ ი თ. დასრულებით სებრ თუთოქულს ქალაქსა შინა თუთოქულის კომისიისა მიერ ხაწერისა სიათა შინა ყოველთა უძრავთა მამულთა აღვილობრიკი უეზდნის ნახაღნიკი მას დროსკუ მოახსენებს, ამასჲედ უფალს საქართველო — იმერეთის სამოქალაქო ღებერსატორს, რომელიც იცნობებს მას ზედ გავზავნილს ამ სავანსა ზედა სოკეტნიკს ღებერსკის პრეზიდიისსა.

§ 5.

როცა მოვა სოკეტნიკი ღებერსკის პრეზიდიისა ქალაქსა შინა, მამონ დეპუტატთ კომისიის განსჯებას შუამოსავალთა, მხოლოდ იმა უძრავთა მამულთაგან დასინულ-

ществъ назначенной ей части и квартала, которыя подлежатъ городскому сбору, какъ то: съ домовъ, лавокъ, караванъ-саравъ, бань, мельницъ, заводъ и вообще всѣхъ недвижныхъ имуществъ, изъятыхъ по § 6 отъ опредѣленія съ нихъ дохода.

§ 6-й

Имущества, изъятія отъ опредѣленія доходовъ съ нихъ и отъ городского сбора, суть слѣдующія: а.) Всѣ казенныя недвижимыя имущества и зданія общественныя.

Примѣчаніе: Тѣ отдѣленія казенныхъ зданій которыя отдаются въ наемъ и приносятъ доходъ, подвергаются опредѣленію дохода и городскому сбору.

б.) Недвижимыя имущества, принадлежащія церквамъ, Архіерейскимъ домамъ и Монастырямъ Православнаго Исповѣданія.

в.) Строенія, принадлежащія церквамъ, Архіерейскимъ домамъ, Монастырямъ и Мечетямъ прочихъ Исповѣданій, если не отдаются въ наемъ.

г.) Зданія и дома, принадлежащія священно и церковно-служителямъ всѣхъ Христіанскихъ Исповѣданій, какъ дѣйствительно

нужныя для казеннаго и государственнаго употребления, а также для казеннаго и государственнаго склада, депо, казначейства, почты, телеграфа, конно-дворца, конюшенъ и прочаго, а также для казеннаго и государственнаго склада, депо, казначейства, почты, телеграфа, конно-дворца, конюшенъ и прочаго, а также для казеннаго и государственнаго склада, депо, казначейства, почты, телеграфа, конно-дворца, конюшенъ и прочаго.

§ 6,

мамулы, რომელთა ზედსაც არ განიწესება შემოსავალი და განთავსებულ არიან საქალაქოს გამოსახლებისაგან არიან შემდგომნი: ა.) ყოველი საკლდეშითა უძრავი მამული და საზოგადო შენობა.

ს ს ო ლ ი ო: შემოსავალი და ქალაქის გამოსახლები დაწესება იმ საკლდეშითა შენობათა ზედა, რომელნიცა იმდენიანი ქირით და შემოსავლით მათგან შემოსავალი.

ბ.) უძრავი მამულები, რომელნიცა ეკუთვნიან მმართველთა და მათგან შემოსავლებს, არქივებს და მონასტრებს.

გ.) შენობანი, რომელნიცა ეკუთვნიან სსკ საწმინდოების ეკლესიებს, არქივებს, მონასტრებს და მეჩეთებს, თუ ქირით არ არიან მიტეული.

დ.) შენობანი და სასახლე, ეკუთვნილი სამლოდლოსა და საეკლესიას მონასტრებისადმი ყოველისა ქრისტიანთა საწმინდოებისა, ვითარა

մէքերի մատախիլները սկսումէ կարգել, որն քաղաքական հարկի տակին կան, գործինականներին, դուքաններին, քարվանսարայներին, համաններին, ջաղացներին, գործատներին և առ հասարակ ամենայն մէքերին, որոնք ճիւղ յօդուածոյ գետրայ չեն ազատ մատախիլ կարգվելիցն:

Յօդ. 6:

1.) Մէքերը, որոնք ազատ են քաղաքական հարկիցն և նրանցից մատախիլ կարգվելուցն են այս յետագայքը:
ա.) Քոլոր թագաւորական մէքերը և ժողովրդական շինուածիւնները:

Երանօ լաւի-ն. Թագաւորական շինուածեանց այն մասունքը, որոնք տալիս են քրէհօվ և մատախիլ կը բերեն, ընկնումեն քաղաքական հարկի և մատախիլ սահմանվելոյ տակը:

բ.) Մէքերը, որոնք ազատ կանումեն եկեղեցեաց, վիճակաւոր լաւնորդաց տներին և ռուսաց դաւանութեան վանքերին:

գ.) Մէք շինուածիւնները, որոնք ազատ կանումեն այլ դաւանութեան եկեղեցեաց, վի-

շոլ մակրնոն մداخل قرار داد ایدیر ایله ملکار که شهر تحمیلاتنه تعلق در لر مثلا ایولر جن ودکانلر جن کاروانسرا جن حماملر جن دکر مان لر جن کارخانه لر جن ویا لمره قسوملکار جن که بو دیلده کان ۶ فصله کوره هانسی کرک مداخل ویره و هانسی ویره میه

فصل ۶

مشول ملکار که اونلر جن مداخل قرار داد اولمیوب و شهر خراجاتندن ازاد در لر بو قرار ایله در اولچی قومیا شاهیلق ملکار

سلامت پادشاهیلق تعمیراتنک مشول حصه سی که کرایه ویره یولور او شهر تحمیلاتنک التنه خوشوب خرج ویره ایکیچی کلیسالر ارخیری ادیله مشهور اولان ویا خلیفه دیلان روحانی شخصنک ایولری و روسیه طریقه ستنک ونکرینه متعلق ملکاری اوچی مشول تعمیرات که اوز که طریقه لر مسخی لرنک کالیسالرینه خلیفه ایولرینه ونکرینه و مسامان مسجد ارینه تعلق در لر هرگاه اونلر فیالحقیقت اگر ایه خرج ویره یلیس یوب در لر دور شچی مشول

служащимъ, такъ и уволеннымъ отъ службы за старостию и болѣзней, также вдовамъ и сиротамъ сего званія: (анія и дома служителей МТ ганской вѣры дѣйствительн... 1 Мечетяхъ, или школахъ и ... дящихся; дома пажнихъ воинскихъ чиновъ, дома военно учебныхъ заведеній, училищъ и Семинарій; однакожъ во всѣхъ сихъ случаяхъ тѣ дома и отдѣленія, которыя отдаются въ наймы, подвергаются опредѣленію дохода на равнѣ съ прочими обывательскими.

д.) Дома Богоугодныхъ заведеній и тѣ зданія, которыя будутъ куплены, или устроены для воинскаго постоя.

е.) Обывательскіе дома, имѣющіе на основаніи ВЫСОЧАЙШАГО повѣленія 30-го Іюля 1829 года шестилѣтнюю льготу, по состояціи при домахъ лавки или другія хозяйственныя заведенія, не заключающія въ себѣ жилыхъ комнатъ, отъ опредѣленія не освобождаются.

ცა სამსახურში მეოფთა, ეკრეთვე გარდამდგართაცა სამსახურიდამ სიბერის გამო, ანუ ავადმეოფობის და ამათ ქვრივთა და ობოლთა; შენობანი და სასლნი მსახურეთა მაჰმადის სარწმუნოებისასა, რომელს ნიც იმეოფებიან მეხეთში ანუ სასწავლებელში, ამას გარდა სასლნი მდაბალთ ჯარის მსახურთა, სასლნი სამსედრო სასწავლებელთა სსრათა სასწავლებელთა და სემინარიათა, მაგრამ თუ სასლთაგანი ანუ ნაწილნი ეძლევიან ქირით, მაშინ დაქვე რება მათ ზედა შემოსავალი თაა ნასწორ სსვათა მცხოვრებთა.

ე.) სასლნი დუთის-სათნო საქმისათვის გაკეთებულნი და ის შენობანი, რომელნიც იქმნებიან ნასყიდნი ანუ გამართულნი ჯარის სადგომად.

ვ.) ის სასლები, რომელთაც ძალითა უმაღლესისა ბრძანებისა ღას ივლისსა ჩუკო წლისსა ექუსის წლით განთავისუფლებულნი არიან, დუქნები ანუ სსვა შენობის ნაწილნი, რომელნიც სასლში არიან არა სადგომად, შემოსავლის დაწესებისაგან არა განთავისუფლდებიან.

Примъчаніе: Депутатскія Коммисіи обязываются отъ владѣльцевъ или управляющихъ льготныхъ домовъ требовать предъявленія документовъ, удостоверяющихъ въ томъ, что они дѣйствительно имѣютъ право пользоваться еще льготнымъ срокомъ; а на обязанности мѣстнаго Полицейскаго Начальства лежатъ истребовать отъ Грузино—Имеретинской Строительной Коммисіи свѣдѣнія: по который именно срокъ слѣдуетъ каждому дому считать льготу, такъ какъ срокъ этотъ считается отъ дня заклада фундамента.

ж.) Дома постоянно занимаемые впредь до устройства казармъ, въ натурѣ подъ постоянными военскими чинами.

и з.) Всѣ разрушенныя зданія и строенія, въ которыхъ ни кто не живетъ и ни къ какому употребленію негодны.

ს ს ო ღ ი ო : დეპუტატთა კომისიანი კალდებულ არიან ძოითსოკონ ვიტრინთაგან ანუ პოპულარიათაგან იმ სასაღებოსა, რომელთაცა ნაპატრები აქვსთ გამოხადები საბუთანი, რომლისაგანაც შეიძებოდეს ნახვას, რომ ექსნის წლის კადა ჯერ არ გათავებულა; სოლო აღაგობივის პოლიტიის მთავრობამან უნდა ძოითსოკონ საქართველო—იმერეთის სტროიტელნის კომისიიდან ცნობას: რომელი სახლი რომელ დრომდის განათავისუფლებული არის სარჯისაგან, რადგანაც კადა იმ დღიდან დაიწყობას, რომესაც ჩაიყარას საძირკველი.

ფ.) ის სასაღები, რომელშიაც კაზარმით აღშენების დრომდისინ უოკელთჳნ დგანას მდებარენი ჟარის კაცნი.

და გ.) უოკელნი დაქცეულნი შენობანი, რომელთა შინაცა არაჳინ სტროიტელნის და არა კითარის სახმარებლისათჳს არ არიან გამოხადებნი.

§ 7-ი

Каждая Коммисія для составления приготовленныхъ списковъ, какъ то изъяснено въ §§ 3-мъ и 4-мъ, дѣйствуетъ непрерывно въ полномъ своемъ составѣ ежедневно, исключая Воскресныхъ и Праздничныхъ дней.

Въ случаѣ же болѣзни одного члена Коммисіи отрягается на мѣсто его, впредь до выздоровленія, одинъ изъ кандидатовъ, который не имѣетъ въ назначаемой части или кварталѣ недвижимой собственности. При осмотрѣ имущества, а потомъ въ послѣдствіи и при опредѣленіи съ нихъ доходовъ Коммисіи приглашаютъ владельцевъ или ихъ управляющихъ, для чего и даютъ имъ знать о своемъ прибытіи за ранѣе и ни какъ не позже какъ наканунѣ. Если владелецъ или Управляющій, несмотря на предварительное извѣщеніе, не будетъ на лицо при опредѣленіи съ ихъ имущества дохода, то Коммисіи могутъ приступить къ своему дѣлу безъ нихъ и они лишаются права возражать противу опредѣленія дохода съ ихъ имѣнія. Подобныя извѣщенія посылаются за три дня и тѣмъ казеннымъ управленіямъ, кои завѣдываютъ имѣніями, подлежащими сбору.

§ 7.

თავითვე კომისიის შემადგენელად დამსახურებულთა სიათაზე, ვითარ იგი განცხადებულ არს §§ 3 და 4-სა შინა მოქმედებს უთუოთ ერთიანათ ყოველ დღეს, კვირას და უქმე დღეთა გარდა.

უკეთუ რომელიმე ხელის აკად განდა, მისი დაინიშნის იმის მორჩენად, ერთი განდიდგთაცანსი, რომელსაც არს ქმნდეს იმ ხასტში ასე კუანტალში უძრავი საკუთრებს. დროს მამულთ განსილვისა და შემდეგ განწყობისასა მათგან შემოსავლათსა კომისიისი მოწოდებებს შატრონთა ასე მათთა შოკურნიათა და ამისათჳს აცხობებენ მათ არს გვიან ვითარ თჳს შეკრების ერთად დღის წინათ. თუ რომ მუშატრონი ასე იმათი შოკურნიები არ მისკდავენ წინად შეტყობინებას და არ დაესწრობას დაწყებისში თავიანთ მამულთისაგან შემოსავლისა: მისი კომისიებისა შეუძლიანთ იწონს საქმე უიმითოთ და მისი შატრონთა და მათი შოკურნიათა სუბს დარ უქსენათ. რომ შემოსავლის დაწყებისსე წინააღმდეგობოქვან რამე; ამ გუარნი უწყებანი ხად მისა დღისა წინათ უნდა გაკვსახნოთ იმ სკელმწიფოთ უწყებანთა რამელს სიტა განსკებენ სარკ-გამოსავლებ მამულთა.

ված տները և շինութիւնները որոց միջին ոչ ոք չէ մնում և բոլորովին չեն գործածելի:

Յօդ. 7.

Այն կամխոսայ ցուցակները յորինելոյ համար, որպէս մասնաբար յայտնված է 3 և 11 յօդուածներումը, ամենայն օր անպատճառ իւր գործի յետնան կը լինի բաց ի կիւրակի և այլ կրողներէ օրերից:

Արք կամխոսային մին անգամը հիւանդանայ՝ էն ժամանակ նորա տեղը մինչև առողջանալը նշանակվում է տեղապահներին մէկն, որն սոյն կվարտալէ միջին անշարժ սեփհական կայք չունի: Ալբերը մտիկ տալոյ և յետոյ որանցից մատախիլ սահմանելոյ ժամանակը կամխոսաները հրաւիրում են նոցա տէրէրին կամ կառավարողներին, վասնորոյ և իւրեանց գալոյ մասին ծանուցանում են վաղ քաջ կամ մին օր յառաջ: Այլ է մէկ տէրը կամ նորա կառավարողը յառաջագոյն ծանուցմանն չնայելով իրանց մէքերի մատախիլները սահմանում ժամանակը յերեօ չգտնվի յայնժամ կամխոսաները սկսանում են առանց նոցա կատարելոյ իրանց գործը և նոքա չունին իրա-

فصل 7

هر بر قیسه پیش از وقت سیاهیلری حاضر ایلمکدن اوتری نیجه که او چهجی دور تمجی فصلارده بیان او اوبدر بازار و عزیز کور نلردن سوا هر کون کرک ایشده اولسونلر قیسه نیک بر دیبوطاطی صاحب بازار اولان وقتده جانشینلر نیک بر نفری که اونک تصر فنده مذکور اولان کوارطالده مخصوصی ملکی کرک اولمیه صحت تا پیته دک اونک یرنده مامور اولور ملکلری باخان خالنده و اوندن صونکره مد اخللر قرار ایدن وقتده قیسه لر صاحبیلری جاغیر لر و بونلار پیش از وقت بر کون ایرلو داخل اولقلر ندرن قیسه لری حالی قیلور لر هر گاه ملک صاحبی و یا دولاندرنی پیشه کی اظهار نامه باخیموب املا کنک مد اخلی قرار داد ایدن زمانده حضوره کامیه او وقتده قیسه لر اونلار سیز اوز ایشین عمله کتوریر لر و مالکلر قادر دکالر تعیین اولونان مد اخله بر عکس ادای جواب ویرمکه بوکونه اظهار نامه لر اوج

Коммисіи приводятъ въ извѣстность получаемые владѣльцами ежегодные доходы съ имѣнія на точномъ основаніи слѣдующихъ правилъ: а.) Если квартира или лавка или цѣлый домъ, караванъ-сарай, баня, заводъ, мельница отдаются въ наймы или въ откупное содержаніе, то Коммисіи основываются на контрактѣ, заключенномъ между хозяиномъ и наемщикомъ. Если же контракта нѣтъ, то спрашиваются о наемной цѣнѣ владѣльцы или управляющіе. При чемъ они предваряются, что въ случаѣ возможныхъ возникнуть послѣ того претензій ихъ на жильца, они не будутъ въ правѣ искать на сего послѣдняго болѣе той суммы, какую они показали. Впрочемъ Коммисіи должны повѣрять показаніе владѣльца. б.) Доходы съ квартиръ, лавокъ и прочихъ имуществъ, занимаемыхъ самимъ владѣльцемъ, или неотдаваемыхъ въ наемъ, или остающихся незанятыми, опредѣляются сообразно съ стоимостью сосѣднихъ

კომპიისიანი მოიუყანენ ცხობა-ში შექმდეს მუსლები ძალით: რა შემოსავალი აქვთ ზატრონთა ყოველ წლივ: ა.) თუ გაქირავებული სახლი, ანუ დუქანი, ანუ მთელი სახლი, ქარავანდა, აბანო, ქარხანა, წიხქვილი ქირით იძლევიან ანუ იჯარით; მაშინ კომპიისანი დაეფუძვნებიან კანტრასტსა ზედა შედგენულთა ზატრონისა და მოქირავნის შორის და თუ რა კანტრასტი არ არის, მაშინ უნდა ეკითხოს ქირის ფასი ზატრონს ანუ მის მოადგილეს. ამ შემთხვევაში მათ გამოუცხადდებიან, რომ თუ მოხდება შემდგომში სახივარი მდგურება ზედ, მაშინ არ შეუძლიანთ გამოართვა მეტა მეტი იმ ფასზედ, რომელიც თათარს ახვეს. მაგრამ კომპიისებმა მანც უნდა შეამოწმონ ზატრონის ხვევება. ბ.) სახლებისა, დუქნებისა და სხვათა მამულებისაჲს, რომელიც უქირავო თათ მეზატრონეთა, ანუ რომელიც არ არიან ქირით მიცემული, გის სრულებით შიგ არავინ დგას შემოსავალი დაწესდეს შეზავურად ღირსებისა ერთკვანთა სალო მღებარეთა მამულთასა, უბოთუ უწინს ესრეთი ღირსება, თუ არა შედოსავალი დაწესდეს, კეთილად ხინთა

имущество подобнаго рода, если таковая известна, а въ противномъ случаѣ добросовѣстною оценкою, основанною или на изысканіи дохода прежнихъ лѣтъ, или на умѣренномъ опредѣленіи дѣйствительной стойности имущества и в.) Если мѣсто занято огородомъ или другимъ хозяйственнымъ заведеніемъ, то Комисія старается опредѣлить, какую сумму платилъ бы ежегодно съемщикъ той земли, если бь она отдавалась въ наемъ для сказаннаго употребленія. Сумма эта опредѣляется сообразно вышензъясненнымъ правиламъ.

§ 9-й

По опредѣленіи дохода съ имущества Депутаты означаютъ въ подлежащемъ спискѣ, противу каждаго имущества доходъ, съ прописью безъ всякой подчистки и удостовѣряютъ такое опредѣленіе дохода противу каждаго имущества своею под-

დახიანი დაფასებით, დაფასებულთა სხუ გამოძიებას ზედა შემოსავლის წარსულთა წელთა სხუ წოდების განწესებას ზედა ნამდვილის დირსებისს მამულის. და გ.) უკეთუ აღვლსუდ ბოხტეული არის, სხუ სხვა სხლის საჭიროება, მაშინ კომისიამ უნდა დააწესოს, რადგენს ქირას მიხედუნენ ყოველს წელს იმ აღვლში, გაქირავებული რომ ყოფილ იყოს იმავე მოხმარებისათვის. ქირა ესე დაწესების შემორე აღნიშნულთა ვახანთა მებრ.

§ 9.

განწესებისებრ მამულის შემოსავლის დეტალათ უნდა დაინახონ ქვედებარეს ხიას შინა ჰირის ჰირ თჯთოეულის მამულის შემოსავალი სელწერიდით თხნიერ ყოველისა ამოძლის, სელს მოაწერენ დანიშნულს ამისთვის სავში უთუოთ იქვე სადაც დააწესებენ შემოსავალსა

քատէրին ցոյց տուածն փորձա-
 ու թեալք ճշմարտել: Գ.)
 Լին կվարտիրներն, դուքան-
 ներն և այլ մլքերն մատախիլ-
 ները, որոնք մլքատէրն ձեռն
 են և քրէհօվ չեն տուած,
 կամ մնացել են դատարկ, սահ-
 մանվումեն մի և նոյն ձեռն
 մերձաւոր մլքերն արժողու-
 թեանն համեմատ, եթէ նոցա
 գինն ճշմարտ յայտնի լինի.
 Եթէ սա և ս չլինի՝ պէտքէ յա-
 ռաջվայ տարւոց մատախիլը
 որոնելով բարեմիտ գինով կամ
 մլքն ուղիղ արժողութեանքն
 շարաւոր սահմանել. և Գ.)
 Եթէ տախը պարտէզի կամ
 այլ տնտեսական գործարանաց
 համար բարձաց լինի՝ յայն-
 ժամ կօմիսիայն ջանայ սահմա-
 նել թէ այն տախի վարձւորն
 տարին ինչ գումար կը տայր,
 եթէ սոյն գործոյ համար քրէ-
 հօվ տուած լինէր: Լ) յի գու-
 մարն սահմանվումէ վերոյ յի
 շեալ կանոններն համեմատ:

Յօդ, 9.

Ղեկավար գառները մլքերն մա-
 տախիլը սահմանելուց յետ՝ ա-
 մէն մինչև յայն գիւմարն որ ա մա-
 տախիլը նշանակում են ցուցակի
 միջոցով գրով առանց քրէհօվ
 և իւրաքանչիւր մլքն յայն գի-

ایلدوکی مغایله قیلسونلر ایکهجی صاحب لرنک
 النده اولان یا کر ایه و بر یلمین و یا بوش قالان
 کو ار طیر لرنک و دکان لرنک مد اخلاری همسایه
 لوقنده اولان اول طور ملکارنک قیستنه کوره
 قرار قوللر هرگاه بوهم معلوم اوله و الا شریعت
 ایله و انصافه کوره جمعیت کسلور یا اولکلی بر
 مال لرنک مد اخلنک قدرنی تاپوب یا اینکه
 ملک نک اصلی و درست قیستنه بنا تعین
 قیلنور و اوچهجی هرگاه یرنک اوزی بوستان
 قایلر لوب و اوز که کار بارندن اوتری استعمال
 اولوب اول زمان قیسه سعی ایدیر قرار
 قویغه که ایا اولیری اجاریه کوتورن کش
 نه پول و یرمک قادر اولور حی هرگاه شبیه
 ایشدن اوتری و یریلینی پس کرک بونک
 پولی فوقده معین اولان قانونلره کوره
 قرار تاپسون

فصل ۹

ملک نک مد اخلی قرار داد ایدندن صونکره
 سیاهیده دیبوطا طر هر ملک نک مغایله اوز
 مد اخلی حرف ایله یازور لر ر قومی ایله اوز
 دست ایله محکم قیلور لر محض اونندن اوتری

писью въ назначенной для сего графѣ непременно на самомъ мѣстѣ, гдѣ ими определенъ доходъ съ имѣнія и отнюдь не дозволяется означать доходъ, или подписывать гдѣ либо позже. Если между Депутатами послѣдуетъ какое либо разногласіе, то доходъ опредѣляется по большинству голосовъ, а Депутатамъ, несогласнымъ съ принятымъ по большинству голосовъ опредѣленіемъ предоставляется не подписывать такового опредѣленія; и доводить о мнѣніи своемъ до свѣдѣнія мѣстной Полиціи, которая обязывается, на изъясненномъ въ § 13 основаніи, повѣрять таковыя опредѣленія; но только въ такомъ случаѣ, если два Депутата на опредѣленіе остальныхъ трехъ не согласились; при несогласіи же одного Депутата противу четырехъ Полиція ни къ какой повѣркѣ не приступаетъ. Владѣлецъ или управляющій удостоверяетъ своею подписью въ подлежащемъ спискѣ и въ означенной для сего графѣ, что находился при опредѣленіи дохода съ его имѣнія и таковымъ опредѣленіемъ доволенъ, или же не доволенъ и за тѣмъ хочетъ подать противу опредѣленія возраженіе. Возраженія сіи должны быть представлены на другой день въ Уѣздныхъ городахъ Городничему а въ заштатныхъ Участковому Засѣдателю, которые дѣ повѣркѣ сихъ возраженій приступаютъ, какъ ниже въ § 13 объяснено. Если владѣлецъ или

და აღკვერტილების შემდგომ სკლის მოწერას სსკვავს სადმე. თუ დეპუტატთ შორის გამოვა ვითარიმე უთანხმობა: მაშინ შემოსავლის დაწესება დარჩება ისე, როგორც უფრო მომავლებული წასწრი არის, ხოლო დეპუტატთ, რომელიც თანხმად არ არის შეუძლიან არ მოაწერონ სკლი და თავის წასწრი წარუდგინონ ალტერნატივის პროპოზიციას, რომელმაც განცხადებულს მე 13 § შინა საოუქუელსა სკდა, შემოწმონ ესრეთის განწყობასი, მაგრამ მაშინ, თუ რაიმე დეპუტატი არ იქმნებინ თანხმად დასაშთენის სამის დეპუტატის დაწესებასკდ, და თუ მარტო ერთი დეპუტატი არ ეთანხმება ამისთა, მაშინ პროდიცია არა ვითარსა შემოწმებასა არ მოასდგენს. შატრონი ანუ მისი მოადგილე დაჰქუშმარტებს თანხის სკდმოწერით ქუქმდებარებს ხიასა შინა და დანიშნულს ამისთვს ხაზში, რომ იმყოფოდა შემოსავლის დაწესების დროს მისის მამულისკვან და თანხმად არის, და თუ არა მაშინ მოაწერს, რომ სურს ჩივილი-ესრეთის მსახურის გეასი უნდა წარუდგინონ მეორეს დღეს უფდის ქალაქებში გარდადნიის, ხოლო შატროს გარეთს ქალაქებში უნახტკის ვასკდატკელს, რომელნიცა იწარმოებენ, ვითარ ქუქვით, § 13-სა შინა მოხსენებულთა. თუ შატრონი ან მისი მოადგილე უწევების შემდგომ არ დაჰსწრებია შემოსავლის დაწესებასა, მაშინ დეპუტატის კომისიას დანიშნავს ამ შემოსავლასა ქუქმდებარეს წივსსა შინა და დანიშნულს ამისთვს ხაზში.

ման իւր մատախիլի սահմանի
 ը հաստատուեն ստորագրու
 թեամբ սոյն մասին նշանակեալ
 խաղուեն և անպատճառ այն
 տեղումը ուր Ղէպուտաութը
 նշանակել են մատախիլը և եր
 բէք արգելուի նրանից ցած
 ստորագրելու: Այժմ ղէպու
 դատների միջին մէկ տարա
 ձայնութիւն ծնանի այն ժա
 մանակ մատախիլը սահմանու
 մէ ձայնից մեծութեանն գեօ
 րայ, և այն ղէպուդատները
 որոնք բաւական չեն եղած
 են դուր, իրաւունք ունին չը
 ստորագրել մատախիլ այնպիսի
 սահմանը և իրանց փքրի մա
 սին յայտնել պօլիցային, որն
 պարտաւոր է 13 յօդուածու
 մը գրած կանոնին գեօրայ,
 ճշմարիտ փորձաւութիւն ա
 նել սոյն մասին, միայն այն դի
 պուածումը, երբ երկու ղէ
 պուդատքը մնացեալ երեքին
 դրած գնոյն չեն համաձայն:
 Այլ մին ղէպուդատը չորս
 ղէպուդատների ասածին հա
 մաձայն շինի և ժամանակը
 պօլիցայն ոչինչ փորձաւու
 թիւն չէ անում: Այլքատէրը
 կամ նորա կառավարողը իւր
 ստորագրութեամբն հաստա
 տումէ ցուցակի այն մասին նը
 շանակված խաղումը, թէ նորա
 մէքիցն մատախիլ սահմանու
 ժամանակը ներկայ է դուրեւ և

چکن جزوده و همان اول یرده هر اوه اونلار
 ملاکنک مد اخلی مرقوم ایدوبدر لر وهیچ
 وقت اخن ویر یلمیور پیدش وپس خط یازمقی
 ومد اخلتک قرار داد اولماقی هر گاه دیبوطا
 طلر نک ار اسنده نار اضیلوق ظاهر اوله شول
 وقتده مد اخل تعین اولنور بر طرفده اولان
 دیبوطا طلر نک زیادتنه کوره وغیری طرفده
 ناراضی قالان دیبوطا طاره اختیار ویرینور
 که خط یازمه سونلر اوزلرینه بر عکس قرار
 اولان مد اخلده بیله اولان صورتده اوز
 فکر نک خصوصنده بولیسایه معلوم ایدیر لر
 وبولساهم بورجلودر ۱۳ فصلده مرقوم اولان
 نصیحته کوره مقابله ایتسون هر ایکی طر
 فیک فکرلری نهایت برتک شله حالتده
 هر گاه ایکی اوچ نفر یک سوزیف قبول قلمیر
 وهر گاه بر نفر دورت نفر نک تعین ایتدوکنه
 راضی اولمیر انده بولسا بر یستک سوزی
 قبول ایتمیر ملک دصاحبی ویا اونی دولاندرن
 کیسه دست خط یازیر سیاهینک اوندن
 اونتری چکن جزوده که اوز ملاکنک مد اخلی
 تعین ایدن زمانده وار ایدی وراضی در
 ویا راضی دکل وخواهش ایلر دیبوطا طاره
 بر عکس ادای جواب ویرسون بوکونه جوابلر

управляющий, не смотря на предварительное извѣщеніе, при опредѣленіи дохода съ его имѣнія не находился, то Депутатская Комисія отмѣчаетъ о томъ въ надлежащемъ спискѣ и назначенной для сего графѣ.

§ 10-й

Для содѣйствія Комисіямъ командировается въ каждую либо Полицейскій Чиновникъ, либо Полицейскій служитель, которые отнюдь, не вмѣшиваясь въ существо дѣла, должны побуждать всѣхъ и каждаго къ исполненію законныхъ требованій Комисіи и заботиться предварительнымъ извѣщеніемъ всякаго, кого слѣдуетъ, чтобы, по прибытіи, Комисія свободно и безъостановочно допущена была къ осмотру

§ 10.

ყოველს კომისიაში შესწავლად დაინიშნება თითო ან პოლიციის ხინჯიკი, ან პოლიციის მოხამსხურე, რომელნიცა საქმის წარმოებაში არ უნდა გაერიონ, მაგრამ უნდა ყოველთავე აღსრულებინებდეს კანონიერს კომისიის მოთხოვნილებას და უნდა ეცადონ ესე რომ აღრეკუ აცნობონ ვიხიცი რაგონ, რომ კომისიამ დაბრკოლება აღარა ჰპოვოს რა მამულის გახიხვასში და ყოველი ხასლი, დუქანი და სხუანი ღია იყოს, რომ კომისიას შეიძლება

էնդուց բաւական է, կամ թէ
 չէ բաւական, այնուհետև կա-
 մենու մէ ընդդիմաբանել յայն-
 պիսի ընդդիմաբանութիւնն ե-
 լը այն որ օրի վաղն պէտք է
 յաւաջարկել յօրօղնիչոյն
 և շտապից արտաքոյ եղեալ
 քաղաքների միջին ու շաստկօվի
 վասէդատելին որոնք սոյն ընդ-
 դիմաբանութիւնները քննելոյ
 և փորձելոյ ժամանակը սոյն-
 պէս վարվեն, ինչպէս առաժէ
 սրանից ներքև եղած 13 յօ-
 դուածուով յըբատէրը կամ
 մէքի կառավարողը յառաջա-
 դոյն ծանուցմանն չնայելով
 իրան մէքիցն մատակարար
 մանելոյ ժամանակը ներկայ չէ
 գտնվում, դէպուդատուի կօ-
 միտիայն ցուցակէ սոյն մասին
 եղած խաղու մն նշանակումէ:

Յօդ. 10.

Կօմիտիաներին ներգործու-
 թեանց օգնական լինելոյ հա-
 մար՝ ամէն մին կօմիտիային
 յանձնվում է կամ պօլիցայիցն
 կամ մին աստիճանաւոր և կամ
 ծառայ, որոնք երբէք նոցա
 գործոց մէջը չխառնվելով
 պարտ են ստիպել ամենեցունց
 որ կօմիտային դիւանաւոր պա-
 հանջմունքը կատարել և հո-
 դացող լինել յառաջագոյն ծա-

صاحبی کرک اویزدنی شهر لر ده قوو دینجه
 دشت اطرن خارج اولان شهر لر ده اوچاستغوی
 راستد ادایله معلوم ابده اول دخی ملاحظه
 ایلیوب اول طور رفتار ایدی رار تیجه که
 فصلده معلوم اولوبدر هر گاه ملک صاحبی
 ویا اونى دولاندرن کیمسه پیشه کی اظهار
 نامه باخوبوب اوز ملککنک مد اذای تعیین
 ایدن زمانده ایوبدر اول وقتده دیبو
 طاطسکی قمیسه اونسین سیاهیده اونون
 ایچون چکلن جزوده نشان ایدی ر

فصل ۱۰

قمیسه لر نك حراكتنى بلا تاخير اتيامه
 پتور مكدن اوترى بوليسادن بر نفر چنونيك
 ویا بولسا نوكر ارى مامور اولور واواوزى
 هيچوقتده ايشنك كيفيته قارشيبوب انجق
 بور جلودر خلقى تحريك ايتمه که قمیسه نك
 زاقونه موافق طلبارى انجام قيلسون وپيش
 از وقت حالى ايتمك ايه کرک ساعى السون

всѣхъ частей имѣнія и чтобы всѣ квартиры, лавки и такъ да-
лѣе были непременно открыты,
дабы Коммисія не теряла време-
ни при осмотрѣ. а въ послѣдствіи
при опредѣленіи дохода. и не бы-
ла вынуждена посѣщать болѣе
одного раза при томъ и другомъ
случаѣ одно и тоже имѣніе.

ძიხვლას აღარ მოუხდეს.

§ 11-ი

По окончаніи опредѣленія
съ имуществомъ доходовъ всѣ пять
списковъ подписываются всѣми
Денутатами, прошиуровываются
съ приложеніемъ печати мѣст-
наго Начальства и передаются
Совѣтнику Губернскаго Правле-
нія для представленія чрезъ Г.
Гражданскаго Губернатора въ
Совѣтъ Главнаго Управленія; во
время же производства сей опе-
раціи списки эти ежедневно ве-
черомъ доставляются къ Совѣт-
нику на разсмотрѣніе.

§ 11.

შემდგომ განთავსების დაწესე-
ობის მამულთა ზედა შემოსავლათა
ერთობ სუთ სიათა, დეპუტატნი
ერთობლივ სელს მოაწერეს, გაუ-
ფრიალ მათში წინასწარ, დასძქენ
ბეჭედს აღკობრივის მოაზრობისა-
სა და მისტექენ სოკეტნიკს დუ-
ბერსკის პრავლენისას წინსდგუ-
ნად შეამავალ უგლის საქართვე-
ლას დუბერსკორის სოკეტში უ-
მდღესის მმართველობისას, და
მასამ განთავსდენ ამ საქმეს, ამ
სიებს ყოველ დღე სდამოობით
უნდა მოუტახდენ სოკეტნიკს გა-
სისინჯავათ.

§ 12-ი

Для окончанія опредѣленія

§ 12.

შესრულებისათვის შემოსავლის

նուցմամբն, ում հարկն է, որ
 կօմիտայն որպէս գայ, մաթաւ
 չմնայ մէքի ամենայն մասունքը
 մտիկ տալոյ համար. նաև ա-
 մենայն կ'վարտիրները, գուքան
 ները և այլքը անպատճառ-
 պէտք է բաց լինեն, գուցէ կօ-
 միտայն նայում ժամանակը
 անշահ վախտ չանցայնէ, և
 վերջում անկար չը լինի, որ
 մին անգամից յաւելմի և նոյն
 մէքի վերայ երկրորդ անգամ
 գայ մատախիլը սահմանելոյ
 համար:

Յօդ. 11.

Աբերի մատախիլները սահ-
 մահմանելուց յետ ամէն ճինգ
 ցուցակները գէպու գատները
 ստորագրումեն, տեղւոյ նա-
 չալնիկի մօհրովն շնորովադ են
 անում և տալիս են յետոյ
 Վուբէրնակի Վրապ լէնիսոյի
 Սօլէտնիկին, որ յառաջագրէ
 Վրապ գանակի Վուբէրնատօ-
 թի միջնորդութեամբն գլխա-
 ւոր կառավարութեան խորհր-
 դարանին, բայց այս գործը ա-
 նելոյ ժամանակը ցուցակները
 ամենայն աւուր երեկոյններն
 պէտք է բերեն Սօլէտնիկի
 մօտը քննելոյ համար:

Յօդ. 12.

Յիշեալ Սօլէտնիկն գալուց

هر ملك و دكان اجق اولابارى قميسه ملاکنك
 قمو يرلرنى و اطرافلرنى باخهق ايچون معطل
 قالمسون و كرك پيش از وقت كوار طيرلر
 دكانلر وغيره اجوق اولسونلر كه قميسه باخان
 حالته عيث يردن وقتنى ايترمه سون و
 اخرده قميسه بر دفعدن ارتوق همان بر ملاکنك
 مد اخلى تعين ايتمكدن اوترى زحمت چكمه
 سون دوباره كلمك ايله

فصل 11

املاکنك مد اخللر بنى تعين و تمام ايليندن
 صونكره قمو پيش طقره سياهيلره دييوطاطلر
 ال قويورلر و قيطان كچر دؤب همان يرزك
 چالنيكنك مهر بنى ثبت ايتيك ايله محكم
 ايلرلر و صونكره غويرنسكى بر اوليينه نك
 صويطنكينه ويورلر قراز دانسكى غوبرنا
 طور نك و ساطت ايله اعلا اولان ديوان مشورته
 پيشنهما دقيلمقدن اوترى بوامرى عمل ايدن
 وقتده قمو سياهيلارى هر كونك اخشامى
 ملاحظه ايلمكى ايچون دييوطاطلر كرك مامور
 اولان صويطنكا كتورسونلر

فصل 12

املاكدن واصل اولمالو مد اخلرى تعين

յետ ամենայն քաղաքում մը
 քերի մատախիլներն սահմանե-
 լը վերջացնելոյ համար ժա-
 մանակ կընշանակէ իւր մերձա-
 շորադոյն տեսչութեան պետրայ
 և պարտաւոր է անպատճառ
 դիտող լինել որ ամէն մէկ
 կամիտայն կըլստալու ը եղծ
 նոսմէրներն չափսին պետրայ
 ամենայն որ մատախիլները նը
 շատակէ այնքան մը քերից որն
 մին կողմին կամիտային յանձ-
 նած գործոյ յառաջագէ մը վեր-
 ջանալոյն մասին երկբայու-
 լիւն կըլտայ և միւս կողմին
 էս գործումը շտապելուցը մի-
 այնպիսի սխալուելոց չը հան-
 դիւպի որոյ ուղղելն բաւա-
 կան ժամանակ կը պահանջէ:

Յօդ. 13.

Որպէս մը քատէրէրն մատա-
 խին ըրգնահատութեան մասին
 անբաւական տուած ընդգիւսա-
 բանութիւններն քննողու-
 թիւնն սոյնպէս այն երկու-
 դէպուտատներին կարծեաց
 քննութիւնն որոնք բաւական
 չեն եղած մէքի մատախիլն
 սահմանելոյն քաղաքներումը
 քաղաքական դէպուտատներն
 վերայ կը դն ին ու եզերի քա-
 ղաքներումը զօրօգնիչաց յետ
 ի միասին բայց շտատոյ ար-

و تمام ایلیکدن اونری صوبطنیك وارد او
 لاندن صونکره اوز فکر و تصورینه کوره و
 عده قویر هشار الیه اوزی مدیون در که هر
 ذیبوطاطسکی قمیسه هر بر کوار طالده اولان
 ملکار نك نومر لرنك قدرینه باخوب و
 ملکار نك شیله هسابندن باشلیوب هر کون
 تعین ایتسون مد اخلاری که قویولن وعده ده
 قمیسه اوزینه محول اولنمیش امری انجام
 ایتمکره ضامن وجوابویر مالو اولمسون و
 اوندن علاوه سعی ایتیک کرک بو امری
 عمل ایلین وقتده جون متعجیل اولماقندن
 شیله غلط ظاهر اولمه سون که صونکره ده
 اونى درست قیلمقدن اونری چون وقت کیچه

فصل ۱۳

لك صاحب لرنك ویا اونى دولاندن کیسه
 لرنك نیچه که ادای جواب لرنك ملاحظه
 مقابله ایتمکی که دیبو طاطار نك قوین
 قیمتہ راضی اولمیه لر شیله ده مد اخلی تعین
 ای دن وقتده ایکی نذر دیبو طاطار نك فکری
 شهر طرفندن مقرر اولان دیبو طاطار نك
 اوستنه قویلور قانسیدار قورودنچی ایله بر
 یرده اما سطاتدن خارج اولان شهر لرده

чаютъ либо утверждение или отрицанію опредѣленія Депутатской Коммисіи за своею подписью въ подлежащихъ спискахъ и въ назначенной для сего графѣ объявляя о томъ владельцамъ, или управляющимъ.

Примѣчаніе: Депутатскимъ Коммисіямъ, при внесеніи первоначально имуществовъ въ подлежащіе списки, вмѣняется въ непремѣнную обязанность оставлять отъ одного имущества къ другому достаточное мѣсто, такъ, чтобы на одной страницѣ не вписать болѣе трехъ отдѣльныхъ имуществовъ, гдѣ же владелецъ или управляющій объявилъ неудовольствіе на опредѣленіе дохода, или два Депутата не согласились съ большинствомъ голосовъ, подъ такимъ имуществомъ оставить гораздо болѣе свободного мѣста для вписанія повѣрочнаго заключенія. Мѣстному же Начальству поручается за исполненіемъ сего имѣть строгое наблюденіе. Правило сіе къ списку казеннымъ имуществомъ не относится, гдѣ могутъ на одной страницѣ быть записанными отъ 5-ти до 6-ти отдѣльныхъ имуществовъ, и какъ въ семъ спискѣ не означено графы для опредѣленія дохода съ тѣхъ имуществовъ, которыя согласно примѣчанію къ

спискѣ записаны, даніи же въ означенной графѣ по означенному въ спискѣ мѣсту и въ означенной графѣ объявляя о томъ владельцамъ, или управляющимъ.

სსოლო. ჩაწერის დროს მამულების ქვედებარეთა სიათა შინა დეპუტატთ კომისიითა აუცილებელი ვალი აქვთ დაარზინონ ერთი მამულიდამ ქორემდე საკმაოდგელი, ესრეთ რომელ ერთი ფურცლის მხარესე არ დაიწეროს მომეტებული სამს განცადებულ მამულსედა, იმ მამულის ქვეშ რომლისგანაც განწესებულს შემოსავალსე არ შეიქმნება თანახმად ვატრონი ანუ მისი მოადგილე და თუ ორი დეპუტატი არ შეიქმნებიან თანახმა სამს დეპუტატთან, მაშინ უფრო მომეტებული ალაგი უნდა დარჩეს ჩასაწერად შემოწმების შემდეგამ რაც განჩინება შესდგება ალაგობრივს მოაკრობას ვალდებულება აქვს ამასედე ქონდეს სასტიკი ყურის გდება. განონი ესე არ შეესება სასემწიფოთ მამულების სიას, სადაც შეიძლება ერთს ფურცლის მხარეს ჩაიწეროს სუთი და ექვსი განყოფილნი მამულნი და ვითარ ამ სიაში არ არის სასი დასაწესებლად შემოსავლისა ამ მამულებისგან, რომელნიც თანხმად სსოლოებს ასახადმი ასა § 6-სა ქვედებარე იუზენ ქალაქის ვამონსა

տաքոյ բերդաքաղաքներու մը
 ուչաստիովի վառի դատելաց
 յետ, որոնք վախճանական վը-
 ճիւղն կարգելով, իրանց ոտո-
 րագրութիւնն կամ հաստատու-
 մեն և կամ իրօխումեն դէպու-
 դատակի կամ իրօխային վճիւղն ցու-
 ցակի մէջն նշանակած խա-
 զումն ուստի և յայտնումեն
 մլքատէրէրին և կամ մուլք
 կառավարողներին:

Ծանօթաւ լինէ՛ք: Դէպու-
 դատակի կամ իրօխային լմքերը
 ցուցակների մէջ յառաջ ձը-
 գում ժամանակը պարտաւոր-
 են մէկ մլքից միւսը միւս
 մուլքը բաւական տեղ թողիլ
 յայտէս, որ երեք ուրիշ
 եղած մլքերից յաւել չգրու-
 բայց այն տեղումը, որ մլքա-
 տէրը կամ մլքի կառավարողը
 անբաւական են մնացել մատա-
 խիլը սահմանելիցն կամ երկու
 դէպուդատները համաձայն
 չեն եղած միւս դէպուդատնե-
 րի կարծեացն՝ պէտք է աւել-
 լի տեղ թողուլ վստն իսկ վը-
 ճիւղն գրելոյ: Իսկ տեղւոյ
 նաչալնիկին յանձն լինի, այս
 բանի կատարելոյն վերահաս
 լինիլ: Են կանոնն թագաւորա-
 կանս մլքերի ցուցակին թալիդ
 չէ, ուր կարելի է թղթոյ մին
 երեսումն գրել հինգ և վեց
 առանձին մլքեր, և որսվհետև

يعنى قصبه لرده اوچاس تقوى ز استدا تيلا
 ايله بربرده ملاحظه ايدير لر و صونكره اوز
 فكر لر ين سر انجام قيلوب دست خطا ريله
 دييوطاطسكى قيسه نك فكر نك يا تصديق
 اولماق و يا تبديل اولماق اول سياهى لرده
 بوندن اوترى چكلن جزوده نشان ايدوب
 ملك صاحب رينه معلوم ايلير لر

علامت دييوطاطسكى قيسه لر اول دفعده
 ملكرى سياهه ايتمكده بور جلودر لر كه بر
 ملك نك وغير بسنك ارسنده چندان بر قو
 يولسون كه بر صفحه ده اوچ علاحه ملكدن
 ارتوق ياز مق اولسه سون و هر اده ملك صاحبى
 و يا حولان درن كيسه ناراضلوق اظهار ايدوب
 مداخلى ارتوق كوسترمق بار سنده و يا
 دييوطاطلر نك ايكى نغرى اوز يولد اشار نك
 زيادتلوقيله ياز لن فكره راضى قالميوبدر لر
 مشيله اولان طور نده همان ملك نك مقابلنده
 و يا التنده كرك اول قدر بوش بر قويلسون
 كه ملاحظه ايدن اشخاص نك خط ياز مقى
 ايچون كفايت اولسون اول شهر نك تچالنيكنه
 مقرر اولنور كه بوقاعنى درست لوق ايله
 انجام قلمقه غافل اولسون سياهيده
 بوقانونك پادشاه لوق ملكاره تعلقى بوخدر

лит. а.) § 6. могли бы подлежать городскому сбору, то гдѣ такой случай представится, слѣдуетъ въ графѣ примѣчаній дѣлать слѣдующую отмѣтку: „имущество, какъ приносящее доходъ, значит-ся по вѣдомости лит. б.) или лит. г.) и затѣмъ имущество таковое, сообразно роду онаго, записывать въ одну изъ сихъ вѣдомостей, помѣщая, буде ихъ нѣсколько, одно за другимъ въ последова-тельномъ порядкѣ послѣ владѣль-ческихъ и иныхъ, городскому сбору подлежащихъ, имущество. Удовольствіе или неудовольствіе Чиновника, имуществомъ завѣ-дывающаго, означается тѣмъ же самымъ порядкомъ, какъ опреде-лено въ § 9-мъ, но возраженіе подается не мѣстному Началь-ству, а Совѣтнику Губернскаго Правленія, на котораго возлага-ется въ этомъ дѣлѣ главный над-зоръ; возраженіе таковое долж-но быть письменное и Совѣтникъ, разобравъ основательность она-го на мѣстѣ, доносить о послѣ-дующемъ Гражданскому Губер-натору. Порядокъ платы въ поль-зу городовъ съ казенныхъ иму-ществъ, доходъ приносящихъ, опредѣлится при окончательномъ разсмотрѣніи дѣла, въ Совѣтѣ Главнаго Управленія.

დებისა, ამისთვის სდგან ესრეთი შემოსევსა აღმოხსნდეს, უნდა სხვა ში სხოდროთსა იქმნას შემდგომად დანიშვნა: მამული ესე ვითარ მოიცავს შემოსევას სხსს სოსს შინა სხოს ბ. სხუ სხოს დ. ე. და შემდგომთ ესრეთი მამული უნდა ჩაწეროს თანხმად გვარისა თვისის ერთსა ამ სიათაცასს შინა და თუ რადენიმე არის ესრეთი მამული: მაშინ მოთავსდეს ერთი შემდგომ მუროს რეკორტ რიგის შემდგომ მცხოვრებთა და სხვათა მამულთა, რომელნიცა ქვედებარე სხ ქალაქის გამოსადებისად. თანხმობას სხუ უთანხმობას ჩინოვნიკისა, მამულის მანძისა დაინიშნება იმ რიგათვე, რეკორტ გამოსადებულ არს § 9-სა შინა; ხოლო ვახუხის სხუ საჩივარი უნდა მიუყვას ქალაქდ-ზედ არა აღავლობისა მოკურობისა არამედ სოკეტნიკსა ღებურსვის ზრუკუნობისას, რომელსაცა მიუყვამების ამ საქმეს შინა უპირატესობად ყურის ჭერს; სოკეტნიკი გას მოიძიებს აღავლობრივ: საოუქვლიანის თუ არა ესრეთი საჩივარი და მოახსენებს სამოქალაქის ღებურსა ტორს. ვითარ უნდა ეძლიოს ქალაქის გამოსადები, იმ სასემწიფოს მამულთაცან, რომელნიცა მოსტყმენ შემოსევას, განწყების უამსა გარა დაწყვეტილობითის განხევვის საქმის სოკეტში უმაღლების მძარ-თებლობისას.

§ 14-й

Въ особенную обязанность вмѣняется Депутатскимъ Коммисіямъ имѣть всегда въ виду, что единственная цѣль Правительства, при назначеніи настоящей оцѣнки доходовъ, состоитъ въ правильнѣйшемъ распредѣленіи городского сбора между владельцами недвижимыхъ имуществъ, что этою оцѣнкою предназначено только привести въ точную извѣстность способы каждаго изъ владельцевъ, дабы существующая нынѣ повинность распределена была между ними соразмѣрно ихъ средствамъ и не обременяла однихъ болѣе другихъ, что, при умышленномъ пониженіи оцѣночныхъ изчисленій тѣряется возможность имѣть для всѣхъ имуществъ соразмѣрную и одинаково вѣрную оцѣнку, а следовательно распределеніе городского сбора не будетъ уже правильно и уравнительно и что по сему выгоды самыхъ обывателей требуютъ, чтобы оцѣнка была сколько можно вѣрна и близка къ истинѣ.

§ 14.

დებუტატების კომისიათა ვალდებულება ყოველთვის უნდა ახსოვდეს, რომ განსწავლავს მოსახლეობას ესლანდელს შემოსავლის დაფასებაში არის სწორე განსწილვას მოხაკრეუბი ფულის უძრავის მამულის ზატრონთა შორის. ამ დაფასებითა უნდა ცხადად აღმოჩენილ იქმნეს მსოფლოდ შედეგსა ვალდებულებათა შეზატრონეთა, რათა თამცა ახლანდელი სარჯი განსწილულ იყოს მათ შორის სომიურებისა მეტრ მათის დონის მიეობისა და არა ეტვირთოს ერთხა უძეტეს მეორისა; ამს გარდა თუ განსწავლავით შემოკლდება როგორმე დაფასების ანგარიში, მაშინ აღარ შეიძლება რიგისად შეტყობას რა როგორა დირს, მაშასადამე მოხაკრეუბის ფულის განსწილვაც აღარ იქმნება აღარც კახონიური და აღარც სომიური და ამის გამეო თვით მახაკრებთაცა სარკებლობა მოითხოვს, რომ დაფასება იყოს რაოდენ შესაძლებელ არს სწორე და ჭეშმარიტი.

Վր յայտնէ զըստանսկի զու-
բերնատորին. թագաւորական
յոգուտ քաղաքի մատախիլ
հատուցանելոյ կարգն՝ սահ-
մանի գլխաւոր կառավարու-
թեան մէջ քննելոյն ետոյ.

Յոդ: 14²

Պարտաւորութիւն լինի
Ղեկուղատուի կամխայնե-
լին միշտ սու. աչօք ունելի որ
տէրութեան գլխաւոր միտքը
մատախիլներէ գինն սահմա-
նելոյ ժամանակը այն է՝ որ
քաղաքի հարկը մէքատէրանց
միջին ուղիղ և կանոնաւոր
իցէ զի այդ գնահատութեամբը
նշանակված է միայն ի յայտ
ածել ամէն մէկ մէքատէրի
կենաց նորքը, գուցէ սոյն
այս բէկարը նոցա միջին է-
րանց կարողութեան համե-
մատ սահմանելի և մէկին
միւրիցն աւաւել շտանրացնի,
և երբ գնոց հէտաքն կաւաւ-
պակասցնուի մէ՛կն ժամա-
նակը անհնար է քոյ մէքերի
մախն ուղիղ և համեմատ գիւ-
ղնել, ուրեմն քաղաքական
հարկի սահմանելը կանոնաւոր
և հաւասար չէ կարող լինել
և բնակչաց սեփական շա-
հաւետութիւնն պահանջելու

اونك نجه الكنى درصه ايله قرازدانسكى
غوبيرناطور ه معلوم ايلسون شهر فايده
سندن اوترى پادشاهلوق ملكلرندن يتشملو
مد اخللرنك المافى تعين اولور اوندن صور ه
كه اوجا اولان امور اتنك ديوان مشورتى
بو ايشى ملاحظه قيلول انجام ايدير

فصل ۴۱

ديبوطاطسكى قيسه لرنك علاحد بورجى
اولدر كه هميشه راينده سا خله سونار كه
عليه دولتت خير خواه دينك نجام اولان
را ده سى اولدر كه شهرنك فايده سندن
اوترى ملكلر دن جمع اولان مد اخللر ملك
صاحبلرنك اراسنده ارتوق اكسيك اخذ
اولسونلر و بشديدن قيمتلرنى قرار داد ايتيك
سببى محض اوندن اوتر بدر كه هر بى ملك
صاحبك كذرائى درست و دوغرى اشكار
اولسون بلكه بو ابتدا اولونان بيكر اولارنك
اراسنده حال رط اقتلرينه كوره قرار داد
اولوب كه بر بيسندن ارتوق انجد مسون
زير كه قيمتلرنك حسابنى قصد اقا صرايدن
زمانده جمع املا كنك اصلى قيمتى قوبىعدن
اوترى ناچار لوق حاصل اولور پس اوندن
معلوم در كه شهرى تحمىلاتنك قرار قويمقى
درست و برابر اولمز بيله اولان صور تندم جوخ
صلاح و خير مندور ملك صاحبلىرى ايچون

§ 15-ი

Назначенный для наставле-
 ния и направления Депутатских
 Комиссій Советникъ Губериска-
 го Правленія обращаетъ не-
 усынное вниманіе на дѣйствія
 сихъ Комиссій, побуждая ихъ къ
 непремѣнному исполненію лежа-
 щихъ на нихъ обязанностей
 чрезъ мѣстное Начальство и раз-
 рѣшаетъ всѣ встрѣчаемыя ими
 по сему предмету сомнѣнія, не-
 доразумѣнія и затрудненія, буде
 онъ самъ не встрѣтитъ такихъ
 затрудненій, разрѣшеніе кото-
 рыхъ онъ не въ правѣ будетъ
 взять на свою отвѣтственность;
 о сихъ послѣднихъ случаяхъ для
 вышгрыща времени онъ предста-
 вляетъ прямо къ Г-ну Началь-
 нику Гражданскаго Управленія
 въ Закавказскомъ краѣ и съ тѣмъ
 вмѣстѣ доноситъ Г. Граждан-
 скому Губернатору.

§ 16-ი

Доходы нечисляются Депу-
 татскими Комиссіями полностью
 безъ всякаго исключенія расхо-
 довъ; стчисленіе нѣкоторой час-
 ти доходовъ, смотря по роду иму-
 ществъ на ремонтъ или расходъ

§ 15.

დანიშნული დარღვევისა და
 გამართვისათვის დეპუტატთა კომმი-
 სიების ხელკეტები დუბონსკის
 პრეზიდენტის მიაკლეს დაუძინებელს
 ყურადღებას მოქმედებასა ზედა ამ
 კომისიისათა და განხილვებს მათ
 ადგილს პოლიტიით უთუოთ აღხა-
 სრულებდად თავიანთ კალდებულე-
 ბისასა და გადაწყვეტს ყოველსა
 იჭხეულებსა, რომელნიცა შესვლე-
 ბიან დეპუტატთა კომისიისათა, თუ
 რომ იგი თითონ შესვლება ეს-
 რეთთა გარეშებთა, გადაწყვეტს
 რომელთაცა მას არა ძალედობს მა-
 ლებსა თავის პასუხის გეობსა ზედა;
 ამ შემთხვევაში მოხსნობდა დრო-
 ისა იგი წარუდგეს პირდაპირ უ-
 თაღს ხანაღნიკს სამოქალაქო მმარ-
 თებლობისსა გაკვასიის მხრის აქეთ
 და ერთობ მასთან მოასხეებს უ-
 თაღს სამოქალაქო დუბონსკის.

§ 16.

შემოსავლი აღირიცხების დე-
 პუტატთა კომისიისათა მიერ სრულად
 და სარჯის გამოირიცხვად სარჯი,
 რომელიცა მოუნდების თუთ მამულს,
 გამოირიცხების შემოსავლისგან მო-
 ხელდებითა გუბარის მამულისათა ყამ-

գնահատութիւնն, որքան հնար
է, հաւատալի և ճշմարտու-
թեան մերձ իցէ:

Յօդ. 15:

Ղեկավարութեան կողմից
ուղղելով և նոցա խրատելով
համար նշանակված սովեդ-
ները վերահասու լինի կողմ-
ասաների ներգործութեանց և
տեղ. ոյ Ղեկավարների օգնու-
թեամբն ստիպելով որ կողմ-
ասաները իրանց վերայ դրած
պարտաւորութիւնը անշուշտ
կատարող լցեն, վճռուովէ այս
առարկայից պատկանեալ երկ-
բայութիւնքն, անհասկացո-
ղութիւնքն և դժուարու-
թիւնքն, իսկ եթէ նա հան-
դիպէսցի այնպիսի դժուարու-
թեանց՝ որոց վճիռն իւր իշ-
խանութեան ներքոյ չէ, ժա-
մանակ չկորցնելով համար ուղ-
ղակի յառաջագրէ կողմասու-
այն կողմի քաղաքական կա-
ռաւարութեան մեծաւորին և
ըրաժտանալի ղուբերնատորին

Յօդ. 16:

Ղեկավարութեան կողմից
առանց ծախսը հանելոյ մա-
տախտիլների ամբողջ հետք էն
անում, մատախտիլների մին

که حاصل اولان مد اخللرنك قیستی بقدر
مقدور درست ایله سونلر

فصل 15

دیمو طاطسکی قیسه لر ترتیب و درست
قیلمقدن اوتری مامور اولان صویطنیک
کمال کوشش ایله بو قیسه لر نك عملرینه
ملطف اولوب شول یر نك نیچا لنینک
کومکچی لوقیله تحریک ایدیر که اونلار نك
اوستنه قویان خدمت بلا تاخیر تیزلیک ایله
انجام اولسون و هرگاه جمله اشکال و تشکیک
اونلاره یوز ویرور قیوسین قطع ایدیر و
اگر مشار الیه نك اوزینه شیله دشوار لغی
حاصل اولسه که قادر اولمیه اونی قطع و
طی ایلسون اونده عبت بدون وقت مرور
اولمه مقدن اوتری درست اوزیندن ناظم
امرات ملاکنه قافقازیه معلوم اوزنکله بر
یرده قرائ دانسکی غو بر نا طوره عریضه
داشت اولور

فصل 16

دیمو طاطسکی قیسه لر خریدلرین چخمه میش
مد اخللری تمام حساب ایدیر لرم مد اخللرنك
بر حصه سنك چخمتی ملاکه کوره و خرجه با

опредѣлится окончательно при соображеніи дѣла въ Совѣтъ Главнаго Управленія; но Совѣтнику Губернскаго Правленія поставяется въ обязанность сдѣлать по сему предмету въ каждомъ городѣ основательное соображеніе и представить въ числѣ прочихъ занятій Гражданскому Губернатору.

§ 17-й

По окончаніи по каждому городу всей операціи объ опредѣленіи съ имуществовъ доходовъ, Совѣтникъ Губернскаго Правленія представляетъ чрезъ Г. Грузино—Имеретинскаго Гражданскаго Губернатора всѣ составленныя объ имуществахъ списки на разсмотрѣніе и утвержденіе Совѣта Главнаго Управленія вмѣстѣ съ порученными ему къ собранію на мѣстѣ свѣдѣніями. а.) Для опредѣленія по родамъ имуществовъ размѣра на отчисленіе нѣкоторой части на расходы и б.) Для опредѣленія подлежащаго въ городской сборъ процента съ доходовъ.

სა განსილუისა საქმისას სოკეტის უმღლესის მმართველობისას; განს სოკეტნიკმა ღუბერსვის პრავლენისამან უნდა ქქმნას ამს საგანსედ თჯორუელსა ქალაქის შინს საფუძვლიანი შეთანხმებება და წარუდგინოს რიცხვთა შორის სსკათა საქმეთას უფალს სამოქალაქო ღუბერსატორს,

§ 17.

დასრულებისებრ თჯორუელსა ქალაქის შინს სრულიად საქმობისა, განწყესებასა სედა მამულთას გან შემოსავლთა სოკეტნიკი ღუბერსვის პრავლენისა შემადგობითა უფლისა საქართველო—იმერეთის ღუბერსატორისათა წარუდგენს სოკეტს უმღლესის მმართველობისას განსახილველად და დასამტკიცებლად ერთობ მოკრეუბულთა მის მაერ უწყებათადა: ა.) განსახილველად გვარისებრ მამულთას განსომისა გამოსარცხველად, რომელისამე ნაწილისა სარჯათ და ბ.) განსახილველათ ქვედებარისა საქალაქოს გამოსადგებისა შემოსავლთაგან.

բաժնիսն ծախսի համար հա-
 նիլը նայելով թէ ինչ տեսա-
 կի մուլք է, վախճանաբար
 սահմանվում է, երբ գործը
 գլխաւոր կառավարութեան
 խորհրդարանումը քննողու-
 թեալք վերջանայ. բայց զու-
 բերնակի պրակտիկայի սովեթ-
 նիկն պարտաւոր է ամէն քա-
 ղաքում հիմնաւոր կշռադա-
 տութիւն ունենալ և այլ իւր
 պարապմանց յետ միտին յա-
 ռաջադրել զբաժնանակի զու-
 բերնադորին:

Յօդ. 17:

Մէն քաղաքի կեօրայ սոյս
 մատակարարի սահմանման մա-
 սին բոլոր գործը վերջացնե-
 լուց յետ զուբերնակի պրակ-
 տիկայի սովեթնիկն զբուսնո
 իմերեդիսակի զբաժնանակի զու-
 բերնադորին ձեռքն մէքերի
 մասին յորինված բոլոր ցու-
 ցակները հանդերձ ժողովելոյ
 համար նորա յանձնված տե-
 ղեկու թիւններովը յառաջա-
 դիէ գլխաւոր կառավարու-
 թեան խորհրդարանին քննե-
 լոյ և հաստատելոյ համար.
 մէքերի տեսակին կեօրայ
 ծախսի վերայ մէկ բաժանի
 դուրս գալոյն չափսն գնելոյ
 համար և բ) մատակարարին
 քաղաքական հակի տակ մտա-
 նող շահը սահմանելոյ համար:

خوب قرار داد اولور صاطيم اولان امور اتتك
 ديوان مشورتنده ايشي تصور ايدن زمانده
 اما مامور اولان صويطنيك مدنون در هر
 شهرده بخشى و محكم تصور قبلوب قوللوقه
 منصوب اولان غيرى اشتغالنك جمله سنده
 قرائدانسكى غويير ناطور ه پيشنهاد ايلير

فصل 17

هر شهرده بوامرنك جمله سنى انجام ايدندن
 صور مامور اولان صويطنيك قرائدانسكى
 غوير ناطور نك وساطت ايله ملكر خصوصنده
 قايران قمو سياهيلرى ملاحظه و تصديق
 ايتمكدن اوترى عظيم اولان امور اتتك
 مشورتخانه سنده پيشنهاد ايلير بر نچه ضرورى
 اخبار ايله بير بير ده كه جمع و حاضر ايتمكدن
 اوترى اونكا علا حده تا پيشر لو بدر مثلا
 اولمچى اولدور كه ملكردن كوتورلس مدا
 خلك بر نچه حصهسى خراجانه قرار داد
 اولسون و ايكمچى شهره تعلق اولان مدا
 خلكرنك سلمى كينه تعين اولسون

Каждая изъ Депутатскихъ Коммисій во всѣхъ городахъ снабжается мѣстною Полиціею по числу членовъ печатными на Русскомъ съ переводомъ на Грузинскій, Армянскій и Татарскій языки (: въ четырехъ столбахъ:) экземплярами настоящихъ правилъ, которыя обыватели каждаго города могутъ получать для своего свѣдѣнія отъ мѣстной Полиціи. Составленные пять списковъ подъ литерами А, Б, В, Г и Д, для внесенія въ оныя всѣхъ имуществъ и опредѣленія съ нихъ доходовъ, должны быть также печатные на Русскомъ и на употребляемыхъ въ каждомъ городѣ туземныхъ языкахъ. Списки эти будутъ присланы къ Уѣзднымъ Начальникамъ для раздачи Депутатскимъ Коммисіямъ.

Примѣчаніе: До Депутатскихъ Коммисій относятся слѣдующія графы: въ списокѣ подъ литерою А. всѣ; въ списокѣ подъ лит. Б. первыя восемь; въ списокѣ подъ лит. В. первыя девять, за исключеніемъ третьей, которая относится до мѣстной Полиціи; въ списокѣ подъ лит. Г. первыя пять и въ списокѣ подъ лит. Д. первыя десять; замѣщеніе же остальныхъ графъ во всѣхъ спискахъ Начальство предоставляетъ себѣ по восвослѣдованію отъ Совѣта Главнаго Управленія объявленныхъ въ § 17 разрѣшеній,

თათოუელი დეპუტატთ კომისიას ყოველ ქალაქშია მიეწოდება რიცხვისა მებრ ხელისთა თხისა დაბეჭდილი რუსულად ქართულის, სომხური და თათრულის თარგმანით ოთხს გვარად ეკემპლარები ამა კანონებისა, რომელიც მცხორებთა თათოულისა ქალაქისა ქალუმთ მიიღონ თავისთ უწყებისათჳს ალაგობრივის პოლიტიკისაგან. შედგენილნი სუთნი სიასი ასეთა ქვეშე ა, ბ, გ. დ და ე ჩასაწყურათ მათს შინა ყოველთა მამულთასა და დასაწყებლად მათგან შემოსავლათ უნდა ეგრეთვე დაბეჭდილი იყოს რუსულსა და იქებზედ, რომელნიც იმარებთან თათოუელსა ქალაქსა შინა, ეს სიები გაცხადნილი იქმნებთან უესდის ნახდნიკებთან მინისტრთა დეპუტატის კომისიებისათჳს.

ს ს ო ლ ი ო, დეპუტატთ კომისიებს შეეხებინ შემდგომი სარსნი: სიასა შინა ასეთა ქვეშე ა-სა ყოველნი, სიასა შინა ასეთა ქვეშე ბ-სა, პირველნი რვათ: სიასა შინა ასეთა ქვეშე გ-სა, პირველნი ცხრანი, გარდა მესამისა, რომელიცა შეეხებინ ალაგობრივის პოლიტიკისა; სიასა შინა ასეთა ქვეშე დ-სა პირველნი სუთნი და სიასა შინა ასეთა ქვეშე ე-სა პირველნი ათნი; ხოლო შეტანსა დახმობისათ სარსთა მთავრობა მიეხემებს თათ. შემდგომ მიღებისა სოკოტისაგან უმაღლესის იმარტებლადისასა განცხადებულთა § 13-სა შინა სიებ-

Լ'Ան դէպու դատի կօմիտին
ամենայն քաղաքու մանդատագ
թուոյ կեօրայ ըստանայ պօլի-
ցիցն տպեալ ուստաց, վրաց,
հայոց և թուրքաց լեզուք թարգ
մանեալ այս կանոնաց օրինակքն
զոր ամէն քաղաքի բնակիչքն
և սկարեն իշխալ կանոնքն պօ
լիցից ստանայ ընդ ա՛բ, գ, դ և
ե տառիւք մէքերի մտտախնէ-
լը գրելոյ համար յօրինած
չինգ ցուցակքն որք պարտ են
ուստաց և ամենայն երկրի իւր
գործածական լեզուք տպեալ
լինն, և իշխալ ցուցակքն
դէպու դատակի կօմիտաներին
բաժանելոյ համար պատքէ ու
ղարկվի ուեզքն Նաչախիկաց:

Ծ իօր" Դէպու դատակի
կօմիտաներին վերաբերին այս
խազքն: ա տառին ցուցա-
կումը ամենայն խազքն, բ
տառին ցուցակումը՝ առաջին
ուժ խազքն, գ տառին ցու-
ցակումը՝ առաջին ինն խազքն
երրորդիցն տավայ, որ վերա-
բերի առ պօլիցայն, դ տա-
ռին ցուցակումը՝ առաջին
հինգ և ե տառին ցուցակումը
առաջին տասն խազքն, և մնա-
ցեալ խազից պարունակելը
տեղւոյ Նաչախիկն թողու իւր

قمو ديپوطاطسكى قميسه لره بوليسادن ديپو
طاطار نك قدرينه كوره بوروسيه دتلندن
كرجى ارمنى و مسلمان ديپلارينه ترجمه
اياميش و مطبوع اولنميش قانون لرى
ويريلور لر و شهر نك اهل سكنا سى مخبر
اوامقدهن اوترى قادر در لر مذكور اولان
قانون لرى بوليسادن الماقه بيش طقره
سياهياهى لر كه هر بر نك اوستنده
ياز يلو بدر هر حرفين برسى الف ب و ق
در قملره نشان ويريلر املاكى و اونلا
رنك مد اخللر نى ياز مق ايچون قاير لو بدر لر
دخى روسيه مذكور اولان ديپلار ده كرك
مطبوع اولسونلار و صونكره اول سياهه لرى
ديپوطاطسكى قميسه لره ويرمكن اوترى
اويزدنى نچالنيكلره كوند رلسون لر

علامت ديپوطاطسكى قميسه لره تعلق و
ضرور اولان بوذيلده بيان اولنميش جزولر
در لر بو ا رقميله نشان ويرلن سياهه
نك قموسى تعلق در بو ب رقميله نشان
ويرلن سياهنك اولمى سكر جزولرى
بو و رقميله نشان ويرلن سياهينك اولمى
اون جزولرى اوجمى جزودن سوا كه بوليسايه
تعلق در بو ق رقميله ويرلن سياهينك
اولمى بيش جزولرى و د رقميله نشان
ويرلن سياهينك اولمى اون جزولرى و

а потому вмѣняется Депутатскимъ Коммисіямъ въ непремѣнную обязанность подъ опасеніемъ взысканія, сохрaвить всѣ списки въ должной опрятности.

თავს; იმხანებ დეპუტატთ კომ-
მისიებმა უნდა შეინახონ ყოველი
სიებო წმინდათ, თანემ გადახდუ-
ბათ.

Համար մինչև գլխաւոր կա-
 ռաւարու թիւնիցն 17 յօդու ա-
 թու մեկնեալ վճիռքն դուրս
 գան, որոյ վասն դէպու դատ-
 սիկ կօմիտաները պարտաւոր են
 հետաքննու թեան երկու շնչն,
 անխտիան բոլոր ցուցակքն
 խտակ պահել:

سپاهیده صافی قالان جزو لژی ولایت تچا
 لنیکی اوزینه واکذار ایدیر تا که عظیم
 اولان امور اتنک مشورتخانه سندن ۱۷
 فصلنده اظهار اولان امر لرنک تصتیق و
 طی اولماتی صادر اولور و اولکابناء دیبو
 طاطسکی قمیسه لر خرف ایدوبن که جریمه
 التنه دوشسون لر مدیون در لر که مذکور
 اولان سپاهیلری پاکزه ساخلهسون لر

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0108562

